

Jaarverslag 2022

Inhouds- opgave

Hoofdstuk 1

Directieverslag

3

Hoofdstuk 2

Jaarverslag Raad van Toezicht

6

Hoofdstuk 3

**WO=MEN Dutch Gender Platform
samenstelling en werkwijze**

8

Hoofdstuk 4

Organisatie WO=MEN

11

Hoofdstuk 5

De resultaten van WO=MEN in 2022

14

Hoofdstuk 6

Financiële jaarrekening

32

Annex 1: Theory of Change

44

Annex 2: Leden

45

Annex 3: Afkortingenlijst

46

1. Directie- verslag

Voor u ligt het jaarverslag van de vereniging WO=MEN Dutch Gender Platform voor het jaar 2022 met de belangrijkste resultaten. De behaalde resultaten waren niet mogelijk zonder de enorme inzet van de medewerkers op het secretariaat, alsmede de solidariteit en medewerking van de leden en strategische partners.

Het was ook het jaar waarin dappere vrouwen en jongeren in Iran de straat opgingen om hun zelfbeschikkingsrecht op te eisen en de opgelegde normen uit te dagen. Ondanks de hevige onderdrukking van het regime blijven de dappere vrouwen en jongeren strijden voor Vrouwen, Leven en Vrijheid. WO=MEN is solidair met iedereen die patriarchale structuren uitdaagt.

Tegen deze politieke achtergrond is het goed nieuws dat de Nederlandse regering kiest voor een Feministisch Buitenlandbeleid. Een buitenlandbeleid dat is gericht op (machts)gelijkheid en mensenrechten centraal stelt, juist van die groepen die het meest gemarginaliseerd zijn.

In een wereld waarin er zoveel misgaat biedt een feministisch buitenlandbeleid hoop, veerkracht en solidariteit. Het biedt ook handvatten voor ons om Rijksbreed onze regering ter verantwoording te roepen. Wat een feministisch buitenlandbeleid voor ons is en hoe je het een handelingsperspectief geeft, vertellen we in Hoofdstuk 5.

Een demonstratie voor het recht op een veilige en legale abortus op De Dam in Amsterdam.

Als een land internationaal sterk opkomt voor vrouwenrechten en gendergelijkheid dan moet het nationaal ook goed geregeld zijn. Echter met name op het gebied van politieke participatie en financiële zelfredzaamheid van vrouwen loopt Nederland achter. Daarom hebben WO=MEN, Stem op een Vrouw, Nederlandse Vrouwen Raad en Emancipator de handen in een geslagen. Samen zetten wij ons met de Alliantie Politica de komende jaren in voor de politieke participatie van vrouwen in al hun diversiteit.

Hiermee verbindt WO=MEN de internationale ontwikkelingen steeds meer met de nationale politiek op het gebied van vrouwenrechten en gendergelijkheid. De geleerde lessen uit het buitenland worden vertaald naar het Nederlandse binnenlands beleid. Deze nieuwe alliantie heeft ook bijgedragen aan de diversificatie van financiering van het platform.

Al met al heeft WO=MEN zowel inhoudelijk als organisatorisch belangrijke resultaten behaald. Samen met onze leden proberen wij deze lijn vast te houden en door te trekken in de komende jaren.

Laila Ait Baali
Directeur WO=MEN, Dutch Gender Platform
Den Haag, 23 maart 2023

2. Jaarverslag Raad van Toezicht

Vrouw, leven, vrijheid. De dood van Mahsa Jina Amini ontketende een ongekeerde energie om op te komen voor vrouwenrechten. Niet alleen in Iran, maar over de hele wereld. Fractievoorzitters van tien partijen, VVD, ChristenUnie, PvdA, D66, SP, CDA, SGP, GroenLinks, Denk en JA21, spraken in een opiniestuk in de Volkskrant hun steun uit aan de Iraniërs en riepen op tot sancties. Dit laat zien dat het ook in het huidige gepolariseerde politieke klimaat mogelijk is om samen op te trekken.

Dagelijks zien wij hoe vrouwenrechten onder druk staan: het recht op onderwijs, het recht op gezondheidszorg, het recht op medische hulp, en het recht om te werken. Verworvenheden die in veel landen voor kennisgeving werden aangenomen, staan onder druk of worden opnieuw bevestigd, zoals in Nederland het recht op abortus.

Een van de doelen van WO=MEN is uiteindelijk: zichzelf overbodig maken. Dat zal echter de komende jaren, en waarschijnlijk de komende decennia, niet mogelijk zijn. Er gaat nog zo veel niet goed, bijvoorbeeld waar het gaat om respect en waardering voor eenieder ongeacht afkomst, seksuele voorkeur of sociaaleconomische status.

Het jaarverslag 2022 van WO=MEN biedt hoop, en het is met trots dat ik het aan u voorleg. Een jaarverslag waaruit blijkt dat het team van WO=MEN mooie resultaten heeft neergezet. Dat doen zij niet voor zichzelf. Dat doen zij om de wereld een klein beetje beter te maken voor alle mensen die niet gezien en gehoord worden, die gediscrimineerd en onderdrukt worden, die van hun vrijheid worden beroofd.

Om het tij te keren is aandacht nodig, van de politiek, van ambtenaren en bestuurders, en media-aandacht.

Gelukkig is die er. Nederland heeft zich gecommitteerd aan een Feministisch Buitenland Beleid. WO=MEN sloot het jaar af met het aanbieden van de speciale Vice Versa editie over het Feministische Buitenland Beleid aan minister Liesje Schreinemacher van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking die het vervolgens verspreidde in de ministerraad.

Als RvT houden we toezicht op de uitvoering van programma's en de financiën. Daarnaast ondersteunen we WO=MEN met advies en zetten we waar nodig ons netwerk in.

De Raad van Toezicht bestaat per 31 december 2022 uit de volgende personen:

- = Heleen Schrooyen, voorzitter
- = Blanca Méndez
- = Nathalie Veenman
- = Machteld Ooijens

Heleen Schrooyen

Voorzitter Raad van Toezicht

3. WO=MEN Dutch Gender Platform

3.1 Samenstelling en werkwijze

De achterban van WO=MEN is uniek. 115 individuele leden en 54 institutionele leden hebben zich verbonden aan WO=MEN: ontwikkelings- en vredesorganisaties, gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties, diaspora organisaties, vakbonden, politie, journalisten, kennisinstituten, academici, militairen, ondernemers, studenten en opiniemakers. Samen zetten wij ons in voor een rechtvaardige wereld waarin gendergelijkheid en de rechten van vrouwen en meisjes worden gerespecteerd en waarin ruimte is voor duurzame ontwikkeling. We vertellen meer over de resultaten die we behaald hebben in Hoofdstuk 5.

Als breed netwerk zijn wij goed geïnformeerd en kunnen we effectief invloed uitoefenen op besluitvorming. Al meer dan zestien jaar zet WO=MEN zich in voor sterk en onafhankelijk genderbeleid binnen het Nederlandse buitenlandbeleid. Leden zijn actief in de werkgroepen Politieke Lobby, Gender en Duurzame Economie en Gender, Vrede en Veiligheid.

WO=MEN is het grootste genderplatform in Nederland en zet zich in Nederland en wereldwijd in voor gelijke machtsverhoudingen tussen vrouwen en mannen, ongeacht seksuele oriëntatie, geloof, beperking, etniciteit en klasse. Samen met onze leden en partners hebben we voortdurend zicht op (veranderende) maatschappelijke en politieke machtsverhoudingen. Met én door hen zitten we in de haarvaten van het maatschappelijk middenveld. Door onze krachten en kennis te bundelen en samen op te trekken, kunnen we structurele veranderingen bewerkstelligen.

- ▶ We konden elkaar gelukkig weer in levende lijve ontmoeten tijdens de Algemene Ledenvergaderingen van WO=MEN in juni en november 2022.

WO=MEN doet wat een lobby platform moet doen: invloed uitoefenen op wetten en beleid in Nederland en wereldwijd, beleid monitoren, kennis delen, krachten bundelen en mensen verbinden en mobiliseren.

We zijn zowel lobbyist, adviseur, een netwerk, waakhond, activist en 'linking pin'.

Onze belangrijkste activiteiten zijn:

- = Lobby & Advocacy: agenderen, informeren, adviseren en beïnvloeden van maatschappij, ministeries, instituties en politiek.
 - = Verbinden & Versterken: verbinden en versterken van onze leden en strategische partners. Zowel met elkaar als met relevante activisten, organisaties, academici of bedrijven.
 - = Waakhond: signaleren van genderongelijkheid en schending van vrouwenrechten, alsook de krimpende ruimte voor het maatschappelijk middenveld. Monitoren van ontwikkeling en uitvoering van wetten en beleid. Blootleggen van ongelijke machtsrelaties, stereotypering en inconsistentie in beleidsmaatregelen
 - = Kennis verzamelen & delen: beschikbaar maken van onderzoek en adviezen voor beleid. Zichtbaar maken van maatschappelijke en politieke trends. Toegankelijk maken van geleerde lessen en goede praktijkvoorbeelden. Vertalen van kennis, onderzoek en ervaring van leden naar advies voor relevante ministeries en/of het Nederlands Parlement
- **#FreeHerFace: WO=MEN deed mee aan een solidariteitsactie voor Afghaanse vrouwen.**

4. Organisatie WO=MEN

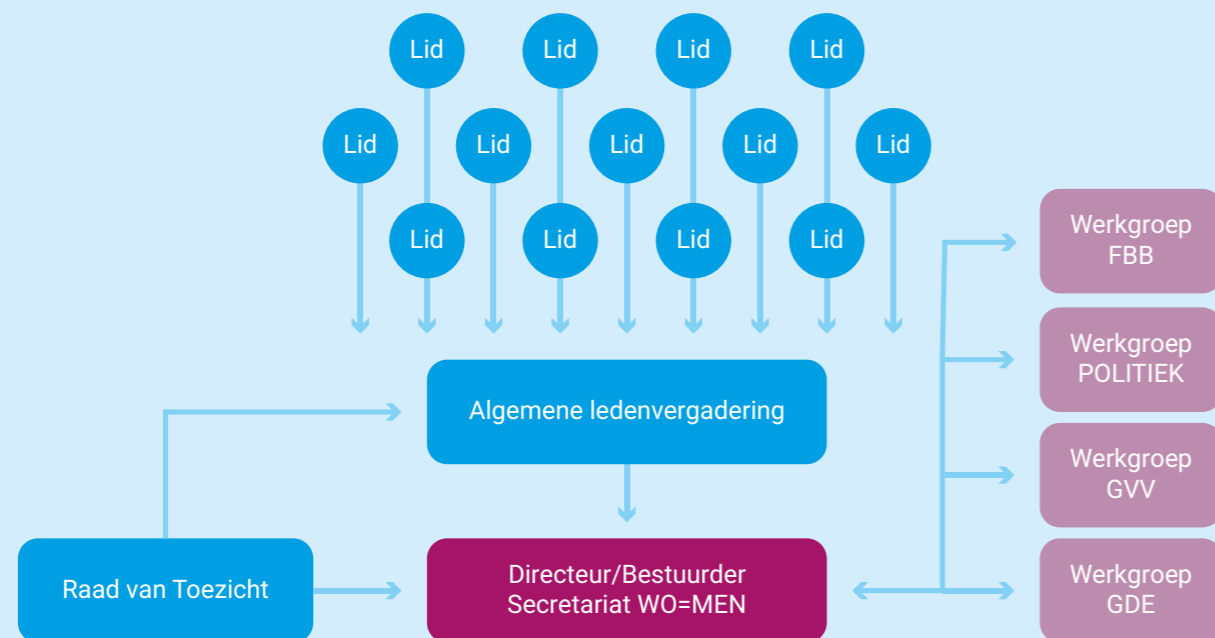
4.1 WO=MEN klein en functioneel

Het secretariaat van WO=MEN bestaat uit een team van ervaren, senior en gedreven programmamanagers en medewerkers. We komen tegemoet aan de eisen en wensen van de leden, de samenwerkende partners en donoren, de veranderingen in de samenleving en de politiek. Ons uitgangspunt blijft om het secretariaat klein en effectief te houden en op alle thema's samen te werken met onze leden. Zo willen wij juist complementair zijn aan onze leden en de gedeelde doelstellingen versterken.

Per 31 december 2021 bestaat het WO=MEN secretariaat uit de volgende medewerkers:

Directeur	Laila Ait Baali	36 uur
Politiek coördinator	Anika Snel	32 uur
GVV/ NAP1325	Anne Floor Dekker	36 uur
CSW/ internationaal	Nadia van der Linde	32 uur
GDE/ ASWH!	Dewi Keppy	32 uur
Projectleider NAP 1325	Karin de Jonge	24 uur
Marketing en communicatie	Sarah van Brussel	24 uur
Controller	Delia Leertouwer	32 uur
Directiesecretaresse	Ans Lavèn	24 uur

Organisatie WO=MEN

4.3 Leden en Partners

Het WO=MEN netwerk telt 115 individuele leden en 54 institutionele organisaties (Annex 2). De samenstelling van het WO=MEN-platform is uniek: ontwikkelings- en vredesorganisaties, vrouwenrechten- en gender gelijkheidsorganisaties, diaspora-organisaties, vakbonden, journalisten, kennisinstututen, academici, militairen, ondernemers, studenten en opiniemakers zijn bij ons aangesloten.

Onze leden zijn bepalend voor de keuze voor strategieën en (sub)thema's. De leden van WO=MEN werken op functionele wijze samen in werkgroepen, sub-netwerken, gelegenhediscoalities, tijdens bijeenkomsten, voor specifieke vragen of gelegenhedsacties op actuele thema's. De verschillende werkgroepen stemmen regelmatig de strategische agenda af. Ondanks de sterke binding met leden en goede werkrelaties met samenwerkingspartners, zijn er altijd risico's die het fundament waarop WO=MEN is gebaseerd kunnen aantasten. Hier gaan wij dieper op in onder Risicomanagement en Continuïteit.

4.4 Raad van Toezicht

Om tegemoet te komen aan de toegenomen complexiteit en de behoefte om daadkrachtig en flexibel in te kunnen blijven spelen op diverse ontwikkelingen, werkt WO=MEN met een Raad van Toezicht. De voorzitter en leden van de Raad van Toezicht, geselecteerd op achtergrond en professie, hebben als taak om integraal toezicht te houden op het beleid van het Bestuur, de uitvoering daarvan en de algemene gang van zaken binnen de vereniging. De RvT staat het Bestuur met advies terzijde. Bij de werving van nieuwe leden wordt gekeken naar diversiteit van de voorzitter en leden van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht bestaat momenteel uit de volgende personen:

- = Heleen Schrooyen, voorzitter
- = Machteld Ooijens
- = Blanca Méndez
- = Nathalie Veenman

Naast formele onderwerpen is de ALV ook dé plek om gezamenlijk na te denken over de richting en prioriteiten van WO=MEN. Om lacunes te signaleren, nieuwe initiatieven te starten en collega's te wijzen op interessante onderwerpen en ontwikkelingen. In 2022 vonden er twee fysieke Algemene Ledenvergaderingen (ALV) plaats. Tijdens het eerste gedeelte van de ALV in het voorjaar legt de directeur-bestuurder verantwoording af over het afgelopen jaar en beoordeelt de ALV het jaarverslag en de jaarrekening. Daarnaast vestigden wij tijdens de ALV in november de aandacht op feministisch buitenlandbeleid en handel met een hybride paneldiscussie tijdens het publieke deel van de bijeenkomst.

We zien een actieve deelname van de leden bij de werkgroepen, maar bij de ALV is dit minder het geval. In 2023 zal samen met de leden worden bekeken of de vorm of frequentie van de ALV moet worden aangepast.

- ▶ Panel tijdens het publieke gedeelte van onze Algemene Ledenvergadering over feministisch buitenlandbeleid en handel, vlnr: Tamara Idrobo (tolk), Andrea Torres en Fernando Hernandez.

Foto: Renée de Vink

5. De resultaten van WO=MEN in 2022

In dit jaarverslag laten wij de meest significante resultaten van 2022 zien aan de hand van onze Theory of Change (zie Annex 1).

Onze activiteiten en partnerschappen dragen allemaal bij aan ons lange termijn doel: wereldwijde gendergelijkheid en respect voor vrouwenrechten. Daarmee hebben wij de lijn en thematische focus van WO=MEN ook in 2022 voortgezet. Wij werken aan sociale transformatie, om gelijke machtsverhoudingen tussen vrouwen en mannen en andere genderidentiteiten te bewerkstelligen. Dit vraagt om een lange termijn proces waarbij onderliggende mechanismen van uitsluiting en macht worden blootgelegd. Dit is een proces dat niet altijd lineair plaatsvindt en continue aanpassing en bijsturing vergt.

Binnen Gender en Duurzame Economie zetten we met onze leden en partners in op duurzame economische ontwikkeling, waarbij gender- en klimaatrechtvaardigheid centraal staan. We streven naar de bevordering van economische participatie en inclusie van vrouwen en gender non-conforme personen. Daarnaast werken we aan de uitbanning van gender-based violence in de wereld van werk en het tegengaan van mensenrechtenschendingen door ondernemingen.

Outcome 1: Op beleid en overheid: Vergrote inzet en verantwoording op het gebied van IMVO, Internationale handels & investeringsbeleid en klimaat & biodiversiteitsbeleid.

Op 6,7 en 8 december gaf de World Trade Organization (WTO) een podium aan het maatschappelijk middenveld dat zich inzet voor vrouwenrechten en gendergelijkheid. De WTO organiseerde het eerste World Trade Congress on Gender and Trade en besteedde daarmee voor het eerst echt aandacht aan gender in internationale handel.

In 2020 werd een informele werkgroep op gender en handel opgericht door de WTO. Ook werd er in 2021 een gender research hub opgericht om de relatie tussen gender en handel verder uit te werken. Het doel van dit congres was om innovatieve ideeën te verzamelen uit het academisch veld op het gebied van gender en handel. Eerder werd er enkel aandacht besteed aan de relatie tussen gender en handel tijdens (informele) side-events en werd het enkel benaderd vanuit het perspectief van handelsbevordering. Dat wil zeggen dat het perspectief van de WTO, en andere internationale fora, vooral gericht is op het benaderen van vrouwen als ondernemers en handelaars. Tijdens dit congres was er voor het eerst ruimte voor een ander geluid.

Na een strenge selectie werd WO=MEN samen met WIDE+ uitgenodigd om een paper te presenteren tijdens het congres en naderhand te publiceren in WTO journals. Het paper gaat over het belang van de verschillende rollen die vrouwen hebben in de economie, de invloed van internationale handel op deze verschillende rollen en het belang van het betrekken van vrouwenrechten- en gendergelijkheid maatschappelijk middenveld bij de onderhandelingen en bij het ontwikkelen van EU handelsbeleid.

WO=MEN schreef het paper in samenwerking met WIDE+. Hiervoor hielden we 12 interviews met betrokken organisaties uit het maatschappelijk middenveld, uitvoeringsorganisaties van de Europese Commissie, Europarlementariërs en de Europese Commissie zelf. Ook deed WO=MEN de coördinatie en eindredactie, en betrok leden zoals CNV Internationaal, voor het delen van hun expertise ten behoeve van de inhoud.

Deze presentatie bij de WTO opende deuren voor gesprekken die eerder moeilijk van de grond kwamen. Zo werd WO=MEN gevraagd door de Nederlandse permanente vertegenwoordiging in Geneve om op basis van de aanbevelingen in het paper, een adviesgesprek te voeren over Feministisch Buitenlandbeleid en handel. Ook lopen er nog gesprekken met de Nederlandse WTO vertegenwoordiging en WO=MEN leden om gender beter op de agenda te krijgen bij de volgende ministeriële conferentie in de Verenigde Arabische Emiraten en worden de aanbevelingen in 2023 gepresenteerd aan de Nederlandse EU delegatie in Brussel.

- ▶ **Dewi Keppy presenteerde een paper van WO=MEN en WIDE+ tijdens het World Trade Congress on Gender and Trade.**

Binnen Gender, Vrede & Veiligheid zetten we met haar leden enerzijds in op verbeterde implementatie van en verantwoording op de Gender (of Women), Peace & Security agenda door overheden en instanties. Anderzijds versterken we het maatschappelijke middenveld dat pleit voor en actief betrokken en gehoord wil worden bij humanitaire, vredes- en veiligheidsprocessen.

Outcome 1: Implementatie van en verantwoording op de WPS-agenda

A. De Nederlandse overheid legt aantoonbaar verantwoording af ten aanzien van de implementatie van en investering in de WPS-agenda, conform de afspraken op nationaal, EU en VN-niveau.

Op 9 november 2022 publiceerde het kabinet de allereerste NAP IV 1325 voortgangsrapportage. Dit rapport aan de Tweede Kamer biedt inzicht in de inzet en voortgang van de uitvoering van het vierde Nationaal Actieplan rond Vrouwen, Vrede en Veiligheid (NAP 1325-IV) en daarmee aan de bijdrage aan de internationale Vrouwen, Vrede en Veiligheid (WPS) agenda. Het kabinet zette hiermee een belangrijke stap op het gebied van verantwoording en transparantie. Sinds het eerste NAP 1325 in 2008, was het streven om een steviger (overheids-) Monitoring en Evaluatie raamwerk van de grond te krijgen. Dit is nu voor het eerst gelukt. Nederland is daarmee wereldwijd een van de koplopers.

WO=MEN co-faciliteerde als lid van de NAP 1325 Oversight Board en als co-coördinator van het NAP 1325-IV de ontwikkeling van het eerste NAP1325-IV indicatoren framework (in 2020) en de totstandkoming van een werkbaar overheids-rapportagemechanisme en -cyclus (in 2021). WO=MEN blijft meewerken aan evaluatie en verbetering van het rapportageproces in de komende jaren, onder andere om deze rapportages meer op resultaatniveau te realiseren. Door de data en resultaten helder te hebben is het mogelijk om nog beter op de effecten van het NAP 1325 te sturen

Complementair is de verbeterde verantwoording over uitvoering van het NAP 1325 door het maatschappelijk middenveld, middels een publieke database van producten. De database is – naast een publiek verantwoordingsinstrument - met name bedoeld ter bevordering van onderling leren en inspireren. WO=MEN nam in 2021 en 2022 het voortouw in de ontwikkeling van de publieke database, die werd gelanceerd in maart 2022. Alle NAP 1325 ondertekenaars leveren hiervoor jaarlijks kennis- en inspiratieproducten aan. Voor zover bekend is zo'n database, gekoppeld aan een Nationaal Actieplan 1325, uniek in de wereld. In 2023 worden de eerste resultaten en eventuele uitdagingen en beperkingen van de database geanalyseerd.

Op 26 april 2022 nam de Raad van Europa unaniem Resolutie 2450 aan. Hierin worden lidstaten opgeroepen alle maatregelen te nemen, waaronder de introductie van een Feministisch Buitenland Beleid, om de WPS-agenda te implementeren. Daarbij worden zij onder andere opgeroepen een Nationaal Actieplan te ontwikkelen met een Oversight Board, gemodelleerd naar Nederlands voorbeeld, en een inclusieve dialoog te promoten met minderheden. Deze resolutie onderstreept hoe bijzonder het Nederlandse Monitorings- en Evaluatie raamwerk is en dat het Nederlandse verantwoordingsproces nauwgezet door andere Europese staten wordt gevolgd. Ook onderstreept de resolutie het belang van de dialoog die er nu is tussen maatschappelijke partners en overheid. WO=MEN faciliteerde de gesprekken tussen de rapporteur van de Raad van Europa, de Nederlandse Oversight Board en ondertekenaars van het NAP 1325, en staat ook als zodanig in het rapport benoemd.

- ▼ **US special envoy for Afghan Women, Girls & Human Rights Rina Amiri ontmoette afghaanse WHRDs op kantoor bij WO=MEN.**

B. De Nederlandse overheid ondersteunt aantoonbaar de gelijke representatie en participatie van vrouwen, mannen, meisjes, jongens en gender non-conforme mensen, inclusief vrouwelijke mensenrechtenverdedigers en vredesactivisten in vredesprocessen.

Op 8 maart besprak de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking Liesje Schreinemacher online met Oekraïense vrouwenrechtenactivisten de humanitaire crisis in Oekraïne en de soort steun die Nederland aan lokale organisaties kan bieden.

Het is nog niet de norm dat lokale vrouwenorganisaties aan tafel zitten bij besluitvormers rond humanitaire inzet, of andere vormen van internationale samenwerking. Daardoor sluit internationale hulp of samenwerking soms onvoldoende aan op de behoeften van vrouwen en de gezinsleden voor wie zij vaak zorgen. Of zij worden onvoldoende erkend en gesteund in het werk dat zij doen. Directe vertegenwoordiging van deze vrouwen in besluitvormingsprocessen, zoals waar hulp gelden naartoe gaan, is daarom cruciaal. De sessie op 8 maart bood Oekraïense vrouwenrechtenactivisten, die noodhulp bieden in Oekraïne en overlevers van seksueel en gender-gerelateerd geweld (SGBV) in conflict steunen, de mogelijkheid direct hun prioriteiten en hulpbehoeften op het hoogste niveau kenbaar te maken.

WO=MEN stelde met beleidsmedewerkers de agenda van de 8 maart bijeenkomst op en faciliteerde de ontmoeting tussen de minister en de vrouwenrechtenactivisten. Vlak na de Russische invasie in Oekraïne faciliteerde WO=MEN een overleg met Oekraïense vrouwenorganisaties en maatschappelijke partners over de noden van vrouwen in Oekraïne. De opgehaalde aanbevelingen deelde WO=MEN met humanitaire lid- en partnerorganisaties, waaronder leden van de Dutch Relief Alliance (DRA), en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

E. De Nederlandse overheid houdt aantoonbaar rekening met de mogelijke impact van Nederlandse wapenhandel op GBV in landen van eindbestemming.

Wapenhandel en -doorvoer (van kleine vuurwapens tot componenten) kan het risico op SGBV in landen van eindbestemming verhogen. Met het ondertekenen van het Wapenhandelsverdrag en de bekrachtiging ervan via de ondertekening van het NAP 1325-IV, stemde het kabinet ermee in structureel het risico op SGBV te onderzoeken bij verzoeken om wapens te mogen verhandelen of door te voeren. En of landen van eindbestemming voldoende mitigerende maatregelen nemen om een verhoogd risico op SGBV te voorkomen.

Vooralsnog is onduidelijk of en hoe Nederland deze toetsing uitvoert. Uit de NAP 1325-IV rapportage 2021 blijken geen expliciete stappen rond de toetsing op verhoogde risico's op SGBV. In 2022 zijn we er onvoldoende in geslaagd daar meer duidelijkheid over te krijgen. We hebben ten doel gesteld dit wel te doen in 2023, onder andere naar aanleiding van het NAP 1325-2021 rapport.

G. Nederland monitort de impact van inter(nationale) anti-terreurmaatregelen op de operationele ruimte van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties.

Eind 2021 stuurde het kabinet een novelle voor de conceptwet 'Strafbaarstelling Verblijf in Terroristisch Gebied; naar de Eerste Kamer. Daarin worden humanitaire organisaties en journalisten uitgesloten van vervolging als zij zich zonder toestemming bevinden in door terroristen bestuurd gebied. Een grote groep maatschappelijke organisaties bracht tijdens een internetconsultatie over de novelle begin 2022 onder de aandacht dat de operationele ruimte voor vredeswerkers, mensenrechtenverdedigers en vrouwenrechtenorganisaties, nog steeds ernstig met deze wet wordt ingeperkt. Van belang is dat ook deze actoren in de wet expliciet worden uitgesloten van strafvervolging. WO=MEN bracht de novelle onder de aandacht van leden en partners en coördineerde de

▲ **Vertegenwoordigers van vier ministeries vertelden over de NAP IV 1325 voortgangsrapportage in een paneldiscussie tijdens het NAP 1325 Signatory Event in november 2022.**

Foto: Renée de Vink
Vigilate Accountants
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

maatschappelijke input op de novelle. De novelle wordt nu opnieuw bekeken. Ook vraagt WO=MEN al sinds 2016 aandacht voor de impact van financiële anti-terreur (CFT) maatregelen op maatschappelijke organisaties. Uit wereldwijd onderzoek, onder andere [van Human Security Collective](#) en [WO=MEN in 2019](#), blijken (inter)nationale CFT-maatregelen grote impact te hebben op de operationele ruimte van stichtingen die werken aan vrouwenrechten en gendergelijkheid. Lidstaten moeten, conform VN-Veiligheidsraad Resolutie 2242, de impact monitoren van CFT-maatregelen en voorkomen waar mogelijk. Tot op heden heeft Nederland geen nationaal monitoringsmechanisme.

WO=MEN voert in een coalitie van Goede Doelen, filantropen en expert NGOs structureel overleg met financiële instellingen, de Vereniging van Nederlandse Banken, de Centrale Bank en betrokken ministeries over de negatieve impact van CFT-maatregelen en hoe deze kunnen worden gemitigeerd. Via Kamerbrieven en media-uitingen geven leden van de coalitie bekendheid aan de problematiek. In 2022 gaf WO=MEN [een interview in de Trouw](#), schreven en tekenden we [brieven](#), en voerden we een quickscan uit naar C(F)T maatregelen die impact hebben op het Nederlands maatschappelijk middenveld.

Ten slotte leverden we in 2021 en 2022 input voor de in september 2022 gelanceerde [Gender and PCVE Policy Toolkit](#) van het Global Counter Terrorism Forum. Veel lidstaten voeren genderblind beleid uit gericht op het voorkomen van onder meer gewelddadig extremisme en terrorisme (PCVE). Daarmee negeren zij de machtsdynamieken tussen vrouwen en mannen, maar ook motivaties van vrouwen en mannen om zich aan te sluiten bij gewelddadig extremistische groepen, of juist te deradicaliseren. PCVE-beleid wordt effectiever en sluit beter aan op de mensenrechtenbenadering die Nederland voorstaat, als een genderlens wel wordt doorgevoerd.

◀ **NAP Signatories luisteren tijdens een paneldiscussie tijdens het NAP 1325 Signatory Event in november 2022. Foto: Renée de Vink**

Outcome 2: Versterkt maatschappelijk middenveld dat pleit voor en actief betrokken is bij en wordt gehoord bij humanitair proces, vredes- en veiligheidsbeleid.

C. Humanitaire programma's met Nederlandse actoren/ geld zijn aantoonbaar gender sensitief en responsief.

Steeds meer Nederlandse hulporganisaties versterken hun interne gender capaciteit. Dat is nodig, want gender responsieve humanitaire actie sluit beter aan op de hulpbehoeften van vrouwen en meisjes. Gender transformatieve humanitaire actie pakt bovendien de grondoorzaken aan van ongelijke toegang tot noodhulp tussen vrouwen, mannen en gender non-conforme mensen. Ook de Nederlandse DRA zette in 2022 belangrijke stappen. Zoals een nieuw strategisch plan (2021-2026) waarin expliciet staat opgenomen dat joint responses gender sensitief en responsief zijn. Ook is een gender roadmap opgesteld voor betere integratie van gender in de programmacycli.

WO=MEN liet voor de DRA leden een studie rond gender transformatieve humanitaire actie uitvoeren met aanbevelingen voor humanitaire organisaties en donoren. We deelden de aanbevelingen tijdens sessies met DRA leden en in onze Algemene Ledenvergadering.

Op 3 november dienden de Kamerleden Hammelburg (D66) en Kuik (CDA) een motie in die het kabinet oproept onderzoek te doen naar directe financieringsmogelijkheden van community based organisaties, waaronder vrouwenorganisaties, die humanitaire hulp bieden. Deze organisaties kunnen bij acute nood gemarginaliseerde groepen vaak beter en sneller bereiken dan reguliere internationale hulporganisaties. In sommige gevallen zijn gemeenschappen afhankelijk van deze organisaties, zoals in de humanitaire ramp in Idlib (Syrië), omdat INGOs in bepaalde gebieden niet worden toegelaten. WO=MEN en DCDD verzamelden met leden input voor deze motie, die werd aangenomen door de Tweede Kamer. Ook deelden we geleerde lessen ten behoeve van directe(re) ondersteuning van community-based organisaties met de Directie Stabiliteit en Humanitair.

Binnen deze pilaar richten we ons met onze leden en partners op toegenomen financiële en politieke inzet, steun en verantwoording ten behoeve van het vergroten van de ruimte voor voorvechters van gendergelijkheid en vrouwenrechten. Ook zetten wij ons in voor een versterkte strategische samenwerking van voorvechters van gendergelijkheid en vrouwenrechten op (inter) nationale thema's.

Op Beleid en Overheid: Toegenomen financiële en politieke inzet, steun en verantwoording op het vergroten van de ruimte voor voorvechters van gendergelijkheid en vrouwenrechten

Outcome: De Nederlandse overheid alloceert meer eigenstandige financiering voor steun en bescherming van (lokale) gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties en vrouwelijke mensenrechtenverdedigers wereldwijd.

- In juni 2022 kondigde het nieuwe kabinet Rutte-IV in de nieuwe Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS)-nota aan dat Nederland blijft investeren in genderspecifieke programma's voor maatschappelijk middenveld, feministische bewegingen en individuele vrouwelijke mensenrechtenverdedigers.

Het nieuwe kabinet heeft zich opnieuw gecommitteerd aan de eigenstandige financiering voor de steun en bescherming van maatschappelijke organisaties, netwerken en activisten die opkomen voor gendergelijkheid en vrouwenrechten wereldwijd. Dit is heel belangrijk gezien de groeiende conservatieve druk op de politieke en financiële ruimte voor voorvechters van gendergelijkheid.

- ▲ In mei 2022 organiseerde WO=MEN samen Partos een rondetafel met Liesje Schreinemacher en het maatschappelijk middenveld over de Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) Nota.

Uit een analyse van de Broker over de inbreng vanuit maatschappelijk middenveld, kennisinstellingen en bedrijfsleven (voor de inzet van WO=MEN, zie hieronder) op de nieuwe BHOS-nota kwam naar voren dat de steun voor gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties van dwarsdoorsnijdend belang wordt beschouwd om de doelstellingen van de toekomstige nota te behalen.

WO=MEN coördineerde input van leden en partners voor de BHOS-nota over het belang van financiële steun aan (lokale) gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties en de versterking van Zuidelijk feministisch leiderschap. In deze input riepen we samen met onze leden de nieuwe minister voor BHOS Liesje Schreinemacher op om zich internationaal sterk te blijven maken voor alle activisten die strijden voor de broodnodige ruimte op gendergelijkheid. Met onze leden pleitten we ervoor om maatschappelijke organisaties, netwerken en individuele vrouwelijke mensenrechtenverdedigers daarin te zien als strategische bondgenoten, maar ook om hun rol van waakhond of luis in de pels te accepteren wanneer beleid en programma's verbeterd kunnen worden.

Naast de coördinatie van de gezamenlijke schriftelijke input, organiseerde WO=MEN op 9 mei 2022 in samenwerking met Partos een rondetafel waar leden en partners de minister voor BHOS input meegaven over het belang van financiële steun voor gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties,

- ▶ **Uitwisseling met het RVO MENA Women Leadership Programma in mei 2022**

feministische bewegingen en vrouwelijke mensenrechtenverdedigers wereldwijd.

Outcome: De Nederlandse overheid betreft gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties structureel en betekenisvol bij relevante (inter)nationale beleidsprocessen

Een belangrijke geleerde les in 2022 is dat hoewel de Nederlandse overheid zeker geregeld gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties consulteert voor onderdelen van het Nederlandse buitenlandbeleid, dit vaak nog niet betekenisvol gebeurt. Zo zijn de ervaringen met verschillende consultaties voor het nieuwe Buitenlandse Handel & Ontwikkelingssamenwerkingsbeleid, de Internationale Klimaatstrategie, de Afrikastrategie en het toekomstig Nederlands Feministisch Buitenlandbeleid (FBB) wisselend.

Voor echte betekenisvolle consultaties, die daadwerkelijk leiden tot co-creatieve beleidsontwikkeling en uitvoering, zijn principes zoals transparantie en tijdigheid, maar ook het opzetten van structurele feedbackmogelijkheden cruciaal. Samen met onze leden en partners hebben we geconcludeerd dat dit maar beperkt gebeurde in de ontwikkeling van bovengenoemde beleidsonderdelen. We constateerden verbeterpunten voor onder meer transparantie met betrekking tot uitnodigingsbeleid, het op tijd uitnodigen van organisaties en netwerken zodat ze hun achterban kunnen consulteren voor input, en feedback over wat er met de geleverde input gebeurt.

Specifiek voor de nieuwe BHOS-beleidsnotitie zette WO=MEN zich samen met Partos in voor een extra consultatiesessie met het maatschappelijk middenveld. Leden en partners konden hierbij direct in gesprek met de nieuwe minister voor BHOS over het belang het versterken van vergroten van maatschappelijke ruimte en inzet op gendergelijkheid als zowel eigenstandig als dwarsdoorsnijdend thema in het nieuwe BHOS-beleid (zie ook de vorige outcome).

WO=MEN stelde naar aanleiding van de ervaringen van het ledenplatform met de consultaties voor de nieuwe BHSO-beleidsnotitie, Internationale Klimaatstrategie en Afrikastrategie een factsheet op met aanbevelingen over betekenisvol consulteren ten behoeve van het consultatieproces voor het toekomstig FBB en deelde deze met het ministerie van BZ.

Op maatschappelijk middenveld niveau: Versterkte strategische samenwerking en beleidsbeïnvloeding van georganiseerde voorvechters voor gendergelijkheid en vrouwenrechten

Outcome: Leden en partners van WO=MEN versterken het netwerk en elkaar door kennis, middelen en ervaring te delen en samen te werken

- = In het derde kwartaal van 2022 is er een nieuwe WO=MEN werkgroep op Feministisch Buitenlandbeleid opgericht, waardoor leden strategisch met elkaar zijn gaan samenwerken op kennisdeling vanuit vernieuwende invalshoeken.

De nieuwe WO=MEN werkgroep op Feministisch Buitenlandbeleid (FBB) bestaat uit leden van de reeds bestaande werkgroepen op politieke lobby, GDE en GVV, evenals individuele experts vanuit het brede WO=MEN netwerk. De werkgroep heeft in 2022 een aantal kennissessies voor én met elkaar georganiseerd met als doel om het verdiepen van kennis en positiebepaling op (beleids) onderwerpen/thema's waarmee de uitgangspunten van een FBB (mogelijk) schuren. Voorbeelden hiervan zijn de huidige Nederlandse diplomatieke inzet op Europees migratie- en asielbeleid, of het principe van demilitarisering ten tijde van de oorlog in Oekraïne. Vernieuwend aan deze werkgroep is dat leden proactief kennis delen en gesprekken voeren met stakeholders vanuit andere invalshoeken dan het bijvoorbeeld het ontwikkelingssamenwerking- en handelsframe waarin een meerderheid van leden dagelijks opereert.

WO=MEN coördineerde de activiteiten van de FBB werkgroep en bood een safe space voor de werkgroepleden om kritiek, kennis en ervaring te delen en de dialoog aan te gaan.

Op de drie pilaren hebben we bij 'Overheid en Politiek' een overkoepelend, dwarsdoorsnijdend en ondersteunende outcome opgenomen: De Nederlandse overheid heeft gendergelijkheid en vrouwenrechten (SDG 5) systematisch verankerd in haar (inter)nationale beleid. Met dit overkoepelende onderdeel verbinden we de verschillende lange termijn outcomes.

Op beleid en overheid: De Nederlandse overheid heeft gendergelijkheid en vrouwenrechten systematisch verankerd in haar (inter)nationaal beleid

Outcome: De Nederlandse overheid legt verantwoording af in beleid over internationale commitments voor gendergelijkheid en vrouwenrechten

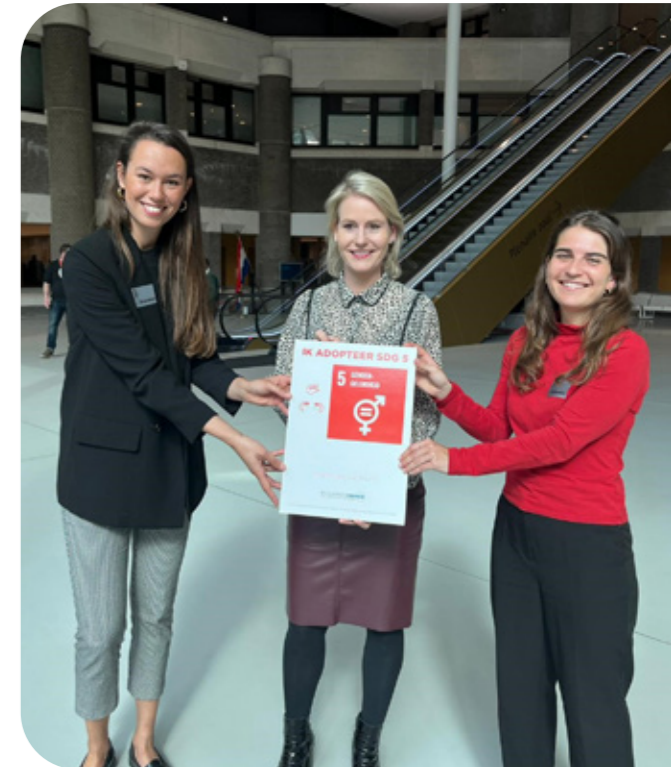
- = In september 2022 zegde de minister van OCW in de nieuw verschenen Emancipatienota toe dat de ministeries van BZ, OCW en relevante departementen een strategie zullen uitwerken om de implementatie en naleving van internationale afspraken over gendergelijkheid en LHBTI-rechten te verbeteren.

Maatschappelijke organisaties actief op de uitvoer van internationale standaarden voor gendergelijkheid en vrouwenrechten in (inter)nationaal beleid strijden al langer voor de verbetering door de Nederlandse overheid, onder andere in het Nederlandse (internationale) emancipatiebeleid. Dit geldt bijvoorbeeld voor commitments die voortkomen uit de jaarlijkse politieke verklaringen vanuit de Commission on the Status of Women (CSW), de Istanbul Conventie en de uitvoering van de aanbevelingen vanuit de Commission on the Elimination of Discrimination against Women (CEDAW). Het is een belangrijke erkenning in de nieuwe Emancipatienota

van de minister van OCW dat Nederland in de uitvoering van internationale commitments nog tekortschiet en daarom inzet op verbetering. Verder is het belangrijk dat de minister van OCW de oproep van het maatschappelijk middenveld ter harte neemt om als coördinerende bewindspersoon scherper andere ministeries te wijzen op hun verplichtingen voortkomend uit internationale verdragen op gendergelijkheid en LHBTI-rechten.

WO=MEN coördineerde input van leden en partners ten behoeve van de nieuwe Emancipatienota en leverde suggesties aan het ministerie van OCW tijdens verschillende consultatiesessies. Voorafgaande aan deze consultatiesessies bereidde WO=MEN samen met leden punten voor om in te brengen, o.a. specifiek op het beter nakomen van commitments door de Nederlandse overheid, voortkomend uit internationale standaarden en afspraken op gendergelijkheid en LHBTI-rechten.

Een belangrijke geleerde les binnen deze outcome is dat de doorstart van het Gender Meerpartijen Initiatief (Gender MPI) vanuit de Tweede Kamer meer aandacht en inzet behoeft. Het Gender MPI is een belangrijk instrument als controlerende macht om de Nederlandse overheid aantoonbaar verantwoording af te laten leggen over het (inter)nationale beleid op gendergelijkheid en vrouwenrechten. In 2022 zijn meerdere (kennismakings) gesprekken met Tweede Kamerleden over het Gender-MPI gevoerd, maar hadden Kamerleden veelal beperkte tijd en capaciteit, onder andere door verschillende lopende parlementaire enquêtes en groeiende werkdruk. Met onze leden zoeken we naar manieren om Tweede Kamerleden toch weer te verenigen in het Gender MPI. Ondanks dat de doorstart van het Gender MPI nog niet is gelukt, werkten we in 2022 goed met meerdere Tweede Kamerleden over de brede politieke linie samen tijdens relevante momenten zoals begrotingsbehandelingen en de presentatie van nieuwe beleidsnotities.

- ▲ In het kader van de Building Change campagne #AdopteerEenSDG, boden Dewi Keppy en Cecile Wansink van WOMEN Inc. SDG 5 aan D66 Tweede Kamerlid Jeanet van der Laan.

Outcome: Nederland voert een Feministisch Buitenlandbeleid

- = Op vrijdag 13 mei 2022 zegde het nieuwe kabinet Rutte-IV toe een Feministisch Buitenlandbeleid te ontwikkelen en hiervoor consultaties met een brede groep stakeholders – waaronder maatschappelijke organisaties - te organiseren.

De toezegging van het kabinet om een Feministisch Buitenlandbeleid (FBB) te ontwikkelen is een belangrijk signaal voor de Nederlandse inzet wereldwijd. Het is een kerninstrument om voor de systemische verankering van gendergelijkheid en vrouwenrechten in alle onderdelen van het Nederlandse buitenlandbeleid. Het verduidelijkt de noodzaak om in het eigen buitenlandbeleid daadwerkelijk ongelijke machtsverhoudingen aan te pakken, evenals de systemen die bestaande, structurele ongelijkheden in stand houden.

Bovendien, het biedt gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties, netwerken en activisten op wie het Nederlandse buitenlandbeleid (direct) impact heeft de kans om betekenisvol deel te nemen aan de besluitvorming, uitvoering en evaluatie van het Nederlandse buitenlandbeleid gebaseerd op feministische principes. Betekenisvolle betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld is cruciaal voor de versterking van de politieke (en financiële) ruimte voor activisme op gendergelijkheid en vrouwenrechten. Daar moet wel bij gezegd worden dat het consultatieproces zoals dat is georganiseerd in 2022 qua tijdigheid en transparantie voor verbetering vatbaar was. Samen met onze leden en partners dragen we in 2023 graag bij aan vervolgstappen hierop.

Al sinds 2018 werkt WO=MEN op het thema Feministisch Buitenlandbeleid. Zo organiseerde WO=MEN in 2021 in samenwerking met het ministerie van BZ een online consultatiesessie voor het maatschappelijk middenveld over de vraag hoe een Nederlands FBB eruit zou kunnen zien. De Canon van Nederland noemde dit een belangrijk onderdeel van het besluitvormingsproces om een FBB te voeren.

In 2022 bestond de inzet van WO=MEN uit:

- = WO=MEN coördineerde in februari een brief vanuit leden gericht aan minister Hoekstra van BZ om zich op Internationale Vrouwendag uit te spreken vóór de ontwikkeling van een Nederlands FBB.
- = WO=MEN coördineerde input van leden op door het ministerie van BZ opgestelde vragen voor een interne en externe consultatie voor de ontwikkeling van het FBB. Ook gaf WO=MEN feedback op het proces van de internetconsultatie, specifiek op tijdigheid en transparantie.
- = In oktober 2022 coördineerde WO=MEN gezamenlijke input van leden en partners ten behoeve van de door het ministerie opgezette internetconsultatie voor het Nederlandse FBB.
- = Op donderdag 20 oktober 2022 nam WO=MEN deel aan een kennisuitwisseling over FBB tussen het ministerie van BZ en maatschappelijke experts, georganiseerd door de Bill & Melinda Gates Foundation (BMGF). De bijdrage van WO=MEN heeft geleid tot de start van een nieuwe samenwerking met het Global Partner Network for Feminist Foreign Policy.
- = In november coördineerde WO=MEN de reactie van leden en partners op een voortgangsbrief van het kabinet over de ontwikkeling van het Nederlands FBB.
- = Op vrijdag 18 november nam WO=MEN deel aan een paneldiscussie over Feministisch Buitenlandbeleid georganiseerd door CARE Nederland. Directeur Laila Ait Baali sprak onder meer over het belang van betekenisvol consulteren en de consequente toepassing van een Reality Check vanuit feministische principes.
- = WO=MEN gaf input op het toekomstig Nederlands FBB tijdens door het ministerie van BZ georganiseerde consultatiesessies gehouden op 9 en 12 december 2022. WO=MEN bereidde dit samen met leden en partners voor, niet alleen voor de rondetafel over Internationale Samenwerking, maar juist ook op Politieke Zaken (o.a. veiligheidsbeleid) en Economische Betrekkingen & Handel.

▲ Laila Ait Baali overhandigde de speciale Vice Versa editie aan minister Schreinemacher, en zij deelde het uit tijdens de ministerraad, onder meer aan minister Dijkgraaf.

Count Me In! (CMI!) is een internationaal consortium van vrouwenrechtenorganisaties, fondsen en netwerken dat zich inzet voor het versterken van feministische bewegingen door middel van geld, kennis en vaardigheden. De twee hoofdthema's zijn gender gerelateerd geweld en economische rechtvaardigheid. Ook in dit tweede vijfjarenprogramma van Count Me In! is WO=MEN een strategisch partner op het gebied van kennisdeling, lobby en advocacy. Het consortium bestaat uit: Mama Cash (penvoerder), AWID, CREA, Urgent Action Fund, Urgent Action Fund Africa, JASS en Red Umbrella Fund als andere strategisch partner.

- = In 2022 heeft WO=MEN vanuit CMI! verder gewerkt aan een groeiend bewustzijn bij het Nederlands maatschappelijk middenveld en overheden om de rechten van sekswerkers en mogelijkheden tot zelforganisatie te steunen. De belangrijkste activiteit hierop was het formele Nederlandse side event tijdens de CSW op 18 maart dat WO=MEN en CMI! partners samen met het ministerie van BZ organiseerde. Thema van het event was het versterken van arbeidsrechten voor sekswerkers door middel samenwerking tussen vakbonden, feministische groeperingen en sekswerkersgroepen. Nederland sprak zich tijdens dit evenement uit voor de versterking van de arbeidspositie van sekswerkers wereldwijd. Internationaal gaf dit een belangrijk en progressief signaal af.
- = Hiernaast presenteerde WO=MEN in oktober over de ervaringen om zich als gendergelijkheids- en vrouwenrechtennetwerk in te zetten voor sekswerkersrechten tijdens het ESWA Congres 2022: 'Beyond Decrim' in Brussel. Tijdens de afsluitende bijeenkomst in het Europees Parlement (EP) sprak WO=MEN zich uit voor meer een breder uitnodigingsbeleid van het EP met betrekking tot gendergelijkheids- en vrouwenorganisaties in consultaties en bijeenkomsten, zodat ook vrouwenrechtenorganisaties die sekswerkersrechten steunen gehoord kunnen worden.

- = Als opvolging van CMI!'s participatie in 2021 in de Generation Equality Forum Actie Coalitie 6 over feministische bewegingen en leiderschap, heeft WO=MEN tijdens virtuele consultatiebijeenkomsten bijgedragen aan de oprichting van de Alliance for Feminist Movements. Deze Alliance zet zich in voor meer en betere steun (financiering en anders) aan feministische bewegingen.

▲ Cover van het paper **Behind the Scenes: The Funders and Enablers of Extractives**

- = Vanuit de 'extractives working group', die zich bezighoudt met oneerlijke en schadelijke winning van grond- en delfstoffen, organiseerde WO=MEN in samenwerking met CMI! op 11 augustus de lancering van het paper 'Behind the Scenes: The Funders and Enablers of Extractives'. Tijdens dit online evenement werd besproken hoe het maatschappelijke middenveld en nationale overheden solidair kunnen zijn met vrouwelijke landrechtenverdedigers en welke verantwoordingsmechanismen voor investeerders noodzakelijk zijn voor het beschermen van deze activisten. Bij het evenement waren naast maatschappelijk middenveld ook ambtenaren van verschillende directies binnen het Nederlands Ministerie van BZ en medewerkers op ambassades. Naast de kennisdeling, volgde er uit dit evenement vervolggesprekken tussen vrouwelijke landrechtenverdedigers.
- = In samenwerking met CMI! en OVOF en hun lokale partners produceerde WO=MEN met Vice Versa een Special over Feministisch Buitenlandbeleid. In dit

magazine komen zeer diverse feministische leiders, financiers en activisten uit het globale zuiden aan het woord om de kansen (en risico's) van dergelijk beleid te duiden vanuit hun perspectief. Diverse 'schurende thema's' zoals conflict en vrede, vluchtelingenbeleid, sekswerk, handel en duurzaamheid worden besproken. Op 13 december overhandigden we de Special aan minister Liesje Schreinemacher voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Onze activiteiten binnen CMI! hebben in 2022 bijgedragen aan onze inzet op Toegenomen Ruimte en Steun voor Voorvechters, specifiek de Outcome 3.1.1. De Nederlandse overheid alloceert meer eigenstandige financiering voor steun en bescherming van (lokale) gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties. Daarnaast zijn onze activiteiten binnen CMI! ondersteunend aan de overkoepelende Outcome 4.1.4. De Nederlandse overheid promoot gendergelijkheid en vrouwenrechten in samenwerking met EU-instituties en in internationale agenda's.

▼ **De Biënnale van het Count Me In! Consortium in September 2022**

Our Voices our Futures (OVOF) is een internationaal feministisch consortium van CREA (penvoerder), WO=MEN, Association for Progressive Communications (APC) en UHAI, met IM-Defensoras als strategisch partner. Het consortium richt zich op het vergroten van de ruimte voor structureel buitengesloten vrouwen en meisjes. Het gaat hierbij onder andere om LBT-personen, sekswerkers en vrouwelijke mensenrechtenverdedigers. Ook zij moeten zich veilig kunnen organiseren en hun stem gehoord krijgen. Hierbij is niet alleen aandacht voor de maatschappelijke en politieke ruimte, maar ook voor het toegankelijker en veilig maken van de digitale ruimte voor vrouwen en meisjes. WO=MEN functioneert als waakhond en internationaal lobbyist in het consortium. Wij dragen verder bij aan kennisdeling op nationaal en internationaal gebied binnen en buiten het consortium.

- = Op 15 maart 2022 organiseerde WO=MEN samen met OVOF partners een online side event tijdens het NGO Forum van de CSW, waarin vrouwelijke mensenrechtenverdedigers die strijden voor klimaatrechtvaardigheid in gesprek gingen over de uitdagingen die zij dagelijks in hun activisme ervaren, en hoe zij veelal met gevaar voor eigen leven weerstand bieden tegen de krimpende maatschappelijke ruimte.
- = Samen met OVOF partners organiseerde WO=MEN op 1 april 2022 een online side evenement voor de Feminist Foreign Policy Summit van het Duitse CFFP, over de kansen die Feministisch Buitenlandbeleid biedt om de stemmen van structureel buitengesloten vrouwen in al hun diversiteit te versterken. Dankzij dit side evenement bereikten activisten vanuit OVOF partners een voor hen nieuw (Europees) publiek van beleidsmakers en maatschappelijke organisaties.
- = Op 16 juni 2022 leverden leden en partners van WO=MEN in samenwerking met Partos, Cordaid, Plan Nederland, ActionAid en OVOF input op de (nog te verschijnen) herziende Afrika-strategie van het ministerie van BZ. Deze input (zie blz. 12) was gericht op het belang

van een gender transformatieve inzet vanuit de Afrika-strategie, evenals steun voor én betrokkenheid van lokale activisten en de bestrijding van gender-gerelateerd geweld.

- = Vanuit OVOF publiceerde WO=MEN in 2022 tijdens de jaarlijkse 16-daagse campagne van Orange the World een blogserie over de wereld van activism (het gebruik van kunst in activisme). In de blog posts kwamen lokale partners en activisten aan het woord over hoe zij kunst inzetten om de veiligheid van meisjes, vrouwen en LHBTQ gemeenschappen te versterken. Deze activisten laten zien hoe kunst gebruikt kan worden om structurele veranderingen teweeg te brengen.
- = Zie ook de Vice Versa Special over feministisch buitenlandbeleid beschreven onder CMI!.
- = De activiteiten die we binnen het OVOF consortium hebben uitgevoerd dragen bij aan onze inzet op Toegenomen Ruimte en Steun voor Voorvechters, met name Outcome 3.2.2. Voorvechters van gendergelijkheid en vrouwenrechten in en buiten Nederland kunnen zich veilig organiseren en betekenisvol deelnemen aan relevante beleidsprocessen.

- ▼ **INEND (Initiative for Equality and Non-Discrimination) in Kenia gebruikt muurschilderingen en trainingen voor taxichaffeurs om de openbare ruimte en het vervoer veiliger te maken voor vrouwen en de LGBTI gemeenschap.**

WO=MEN werkt samen met Atria en het Netwerk VN Vrouwenverdrag om het Nederlands internationaal emancipatiebeleid te versterken. WO=MEN vervult hierbij onder andere de rol als coördinator van het Nederlands maatschappelijk middenveld bij de jaarlijkse VN vrouwenrechtenvergadering, de Commission on the Status of Women (CSW). Voor het eerst sinds 2019 vonden de onderhandelingen tussen de staten weer fysiek plaats, alhoewel de NGO activiteiten nog grotendeels virtueel moesten plaats vinden. Doordat WO=MEN op het laatste moment toch fysiek aanwezig kon zijn in de VN in New York, terwijl dat voor de meeste ngo's niet meer mogelijk was, vervulde WO=MEN een extra belangrijke rol in het delen van informatie niet met alleen naar het Nederlands maatschappelijk middenveld maar ook met de internationale gendergelijkheids- en vrouwenbewegingen.

In 2022 resulteerde de inzet van WO=MEN in:

- = Een Nederlands maatschappelijk middenveld dat kundig vertegenwoordigd werd door en goed geïnformeerd bleef dankzij NGO-vertegenwoordiger Sanne Van de Voort in de CSW onderhandelingsdelegatie.
- = Een Nederlandse CSW delegatie van het ministerie van OCW en BZ die tijdige en inhoudelijk sterke en relevante input en feedback ontving ter voorbereiding op en tijdens het CSW onderhandelingsproces en voor het organiseren van formele side events.
- = Extra aandacht voor de toenemende anti-gender beweging - internationaal (bij de VN), in de VS en in Nederland - tijdens een kennisdelingsbijeenkomst in juli met Rutgers, CHOICE for Youth & Sexuality, Share-net Nederland en het ministerie van BZ.
- = Een breed publiek in Nederland dat kennis kon maken met het CSW proces en het belang van gender in de klimaatcrisis- en respons dankzij uitingen op sociale media, interviews gepubliceerd op de WO=MEN website, ervaringen gedeeld op de WO=MEN in New York blogsite en een uitgebreid artikel in het zomernummer van Vrij Nederland.
- = Een nieuwe NGO-vertegenwoordiger die geselecteerd is om in 2023 deel te nemen in de Nederlandse delegatie naar de CSW.
- = een Nederlands maatschappelijk middenveld dat kennis deelt en geïnformeerd is over het nieuwe CSW thema voor 2023: innovatie, technologie en onderwijs in het digitale tijdperk.

◀ De nieuwe NGO vertegenwoordiger Marielle Feenstra spreekt tijdens de CSW Kick Off meeting in december 2022. 2022 NGO-vertegenwoordiger Sanne van de Voort luistert toe.

2022 was het laatste jaar dat WO=MEN actief was in de alliantie DitWerktWel.nl (voorheen de Alliantie Samen Werkt Het!). Deze alliantie bestond uit WOMEN Inc., Bureau Clara Wichmann (BCW), Movisie, de Nederlandse Vrouwen Raad (NVR) en WO=MEN. DitWerktWel.nl had als doel dat vrouwen en mannen gelijke kansen hebben om betaalde arbeid en onbetaalde zorg te combineren. De alliantie richtte zich in het bijzonder op vrouwen in financieel kwetsbare posities.

- = In het laatste jaar van DitWerktWel.nl is er aardig wat werk verzet. Zo zijn er voor het eerst maatregelen opgenomen ten behoeve van gendergelijkheid in de corona herstelplannen van de Nederlandse overheid (HVP). In de nieuwe Emancipatienota staat dat dit is gelukt door samen te werken met het maatschappelijk middenveld:

“Mede dankzij de inbreng van maatschappelijke organisaties die voor deze doelen inzetten, zijn er bij meerdere maatregelen in het HVP doelstellingen opgenomen ter bevordering van gendergelijkheid en gelijke kansen voor iedereen.” (blz. 37)

WO=MEN nam deel aan consultaties bij het ministerie van Financiën. Zowel de ambtelijke consultatie als de ministeriële consultatie met minister Kaag. We deelden schriftelijk onze analyse van de herstelplannen en gaven input voor verbetering van de maatregelen. Daarnaast coördineerde WO=MEN de input samen met Atria en WOMEN Inc.

Verder is dankzij de inzet vanuit de lobby werkgroep van DitWerktWel.nl, die werd getrokken door WO=MEN, de erkenning van de minister van OCW in de nieuwe Emancipatienota opgenomen dat samenhangend kabinetsbeleid op de mainstreaming van beleid rondom emancipatie en gelijke kansen kan worden verbeterd. Minister Dijkgraaf heeft toegezegd dat hij er scherper op zal letten dat de gendertoets daadwerkelijk wordt toegepast – rapporteren is nog steeds niet verplicht, maar rapporteren vindt hij wel belangrijk in het kader van transparantie (blz. 7-8). WO=MEN coördineerde samen met WOMEN Inc. de input over de gendertoets en het IAK voor de Emancipatienota.

Tool

WERKZORG-BEREKENAAR

Als je kinderen krijgt, moet je een hoop keuzes maken. Ook financieel. Hoe combineer jij het ouderschap met je werk? Je kan waarschijnlijk meer geld en tijd overhouden dan je denkt. Maak een financieel bewuste keuze met de WerkZorgBerekenaar.

De algemene prioriteiten van WO=MEN zijn gericht op het informeren over en lobbyen voor effectieve gender mainstreaming in het brede buitenlandbeleid in Nederland (en Europa). Onze communicatie levert een belangrijke bijdrage aan het bereiken van deze doelen. Hieronder vallen onder meer het effectief betrekken en informeren van onze leden; transparantie richting onze leden, en donoren over onze activiteiten en uitgaven en de zichtbaarheid van WO=MEN te behouden en te vergroten. Communicatie maakt dan ook een belangrijk deel uit van de interventies die WO=MEN gebruikt om haar doelen te bereiken.

Verbinden

Onze communicatie is erop gericht de leden van WO=MEN te verbinden en te versterken. Dit gebeurt binnen de organisatie via de verschillende werkgroepen, allianties en bijeenkomsten. Deze activiteiten worden ondersteund door de nieuwsbrief en de organisatie en communicatie rondom de Algemene Leden Vergadering.

In 2022 hebben wij leden verbonden door:

- ▬ Ons te manifesteren op sociale media voor en tijdens events van WO=MEN en haar leden in binnen- en buitenland, zoals bijvoorbeeld tijdens NAP events, CSW en de UN Security Council Open Debate on Women, Peace and Security.
- ▬ Communicatie te verzorgen rondom de twee Algemene Leden Vergaderingen, door middel van nieuwsbrieven, social media en een blog.
- ▬ Een tweemaandelijks nieuwsbrief te publiceren. Deze nieuwsbrief heeft nu ook een Engelse vertaling.

Versterken

WO=MEN besteedt veel aandacht aan vrouwenrechtenorganisaties en activisten in onze communicatie uitingen. Op deze manier stellen wij deze vrouwen en hun activiteiten voor aan een breder publiek. Ook genereren we media aandacht voor hen en hun boodschappen via sociale media, onze website, onze campagnes en onze bijeenkomsten.

In 2022 hebben wij leden versterkt door:

- ▬ Onze communicatiekanalen in te zetten ten behoeve van onze leden.
- ▬ Vacatures van leden te publiceren en onder de aandacht van onze volgers op social media te brengen.
- ▬ Als spreker of moderator op te treden tijdens events.
- ▬ Aandacht te besteden aan de verhalen van mensenrechtenverdedigers, vrouwenrechten en gendergelijkheid activisten in onze communicatie uitingen op social media, website en in papers.

- ▶ **Kunstenarscollectief Aravani uit India werd belicht in onze blog serie over activism.**

Waakhond/ Kennis verzamelen & delen

Het signaleren, monitoren, blootleggen en optreden als een linking pin, en natuurlijk het verzamelen en delen van informatie zijn bij uitstek een onderdeel van de communicatie. Zowel leden als niet-leden hebben toegang tot onze verzamelde kennis en signaleringen via onze website en social media kanalen.

In 2022 hebben wij opgetreden als waakhond door:

- = Media aandacht te genereren voor actuele zaken, bijvoorbeeld over geweld tegen vrouwen, de impact van doorgeslagen anti-fraude maatregelen van banken op onze leden en feministisch buitenlandbeleid. Dit deden we in 2022 onder meer in Trouw, Vrij Nederland, het Nederlands Dagblad, NPO programma De Sociëteit, Radio 1 en Vice Versa.
- = Als expert op gebied van gender gelijkheid op te treden in de media. WO=MEN wordt steeds vaker door de media zelf gevraagd om onze expertise te delen over onderwerpen als het recht op abortus, de protesten in Iran en feministisch buitenlandbeleid.

In 2022 hebben wij kennis verzameld en gedeeld door:

- = Onze kennisbank verder uit te breiden en overzichtelijker te maken.
- = Een serie blogs te publiceren over activisme.
- = Tijdens CSW informatie en nieuws te delen op ons WO=MEN in NY blog.
- = Een speciale editie van Vice Versa te ontwikkelen over feministisch buitenlandbeleid.
- = Het aantal volgers op social media platformen verder te verhogen door content te creëren die aansluit bij de interesses en behoeftes van onze leden en andere lezers.

▲ Laila Ait Baali nam plaats aan tafel bij NPO programma De Sociëteit om over de protesten in Iran te praten.

6. Financiële jaarrekening

In 2022 is er een positief resultaat van € 9.644 gerealiseerd welke zal worden ingezet om het eigen vermogen verder aan te vullen. Zowel de totale werkelijke inkomsten als de uitgaven liggen in lijn met de begroting.

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

WO=MEN Dutch Gender Platform is een Vereniging, opgericht in 2006 en statutair gevestigd in 's-Gravenhage. De Vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27293385. De financiële verslaggeving is opgesteld volgens de bepaling van RJ 640.

De opbrengsten en kosten worden, voor zover niet anders is vermeld, toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een 5-jarige lineaire afschrijving.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De overige vorderingen bestaan uit nog te ontvangen subsidies/bijdragen en vooruitbetaalde kosten voor het komend boekjaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vereniging.

Pensioenregeling

De vereniging heeft voor haar werknemers een externe pensioenregeling getroffen, die gekwalificeerd wordt als een pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op het middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij de St Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Resultaten worden verantwoord in het jaar waarin een overschot is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Toerekening kosten aan projecten

WO=MEN hanteert zowel werkelijke, begrote en aangepaste tarieven, in overeenstemming met gemaakte afspraken.

De werkelijke tarieven van gerealiseerde uren besteed aan projectactiviteiten, worden berekend met een opslag waarin personeelskosten, overige personeelskosten en algemene organisatiekosten zijn meegenomen. Deze kosten worden op basis van een nacalculatorisch tarief toegerekend aan de projecten. Hierbij wordt voor alle functiegroepen hetzelfde tarief toegepast.

Statutaire bestemming

Vooruitlopend op een besluit van de Algemene Leden Vergadering is het positieve resultaat over 2022 ad € 9.644 aan de continuïteitsreserve toegevoegd. Het resultaat is reeds verwerkt in de financiële verantwoording voor 2022. Toelichting op de balans per 31 december 2021

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het huurcontract voor de Korte Poten 9b is aangegaan tot en met 15 oktober 2022 en wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd. Per 1 maart 2018 huurt WO=MEN de totale tweede verdieping en per 31 december 2021 bedraagt de huur € 2.069,30 per maand. Ter zake van de huurovereenkomst is een bankgarantie verstrekt ter grootte van € 6.754. Dit bedrag staat niet ter vrije beschikking van de Vereniging. Tevens is er een huurovereenkomst voor het in gebruik zijnde kopieerapparaat. Dit contract is verlengd met ingang van 16 september 2019 voor een periode van 60 maanden en bedraagt € 276,77 per maand.

Risico Management en continuïteit

Het voortbestaan van de vereniging is door de toegezegde subsidies en projectgelden voor de komende jaren gewaarborgd. In onze begroting sturen we daarnaast de komende jaren aan op het vormen van een continuïteitsreserve.

WO=MEN is zeer omgevingsbewust. Het platform begeeft zich in een weerbarstig en politiek gevoelig speelveld. Het platform identificeert de volgende risico's en kansen om die zoveel mogelijk te ondervangen:

- = **Strategisch risico & Financiering**
Het is mogelijk dat in het politieke landschap na verkiezingen, vrouwenrechten en gendergelijkheid van de politieke agenda vallen. Daarnaast bestaat het risico dat onze leden en partners noodgedwongen moeten bezuinigen. Wij blijven in onze lobby en communicatie het belang van vrouwenrechten en gendergelijkheid benadrukken en werken er op langere termijn naar toe onze inkomstenbronnen verder te diversifiëren door te kijken naar de EU en private financiers en andere strategische samenwerkingen met partners uit het maatschappelijk middenveld.
- = **Bedrijfsmatig risico & Compliance**
Onze formatie en HR-beleid draagt bij aan flexibele en slagkrachtige inzet in een weerbarstig en politiek gevoelig speelveld. Wij hanteren financiële maandrapportages en interne controle processen waaronder een strenge naleving van het vier-ogen principe met betrekking tot financiële transacties en een zerotolerance beleid als het gaat om fraude, belangenverstremgeling en schending van integriteitsregels. In 2020 heeft WO=MEN de Code of Conduct herzien en aangescherpt. WO=MEN onderschrijft de Erkenningsregeling en de Partos Gedragscode.

6.1 Balans per 31-12-2022 na resultaat bestemming

In de begroting van 2022 was een positief resultaat geprognosticeerd van € 9.915. Het gerealiseerde resultaat van € 9.644 ligt in lijn met de begroting en zal worden ingezet om het eigen vermogen verder aan te vullen. Per 31 december 2022 wordt het eigen vermogen hierdoor € 37.377 een verdere stap richting het vormen van een passende continuïteitsreserve.

Activa	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
Materiële vaste activa	12.441	9.013
Vlottende activa		
Debiteuren	125	2.956
Overige vorderingen en overlopende activa*	68.975	121.935
	69.100	124.890
Liquide middelen		
Bank en kas	346.691	483.518
Totale Activa	428.232	617.421
Passiva		
Eigen vermogen	37.377	27.733
Kortlopende schulden		
Leveranciers	27.662	51.652
Belasting en sociale lasten premies	71.095	56.591
Ov. schulden en overlopende passiva	196.050	394.329
Overlopende subsidie en programma's	96.048	87.116
	390.855	589.688
Totale Passiva	428.232	617.421

6.2 Inkomsten en uitgaven

Zoals in 2021, waren ook in 2022 de gerealiseerde institutionele leden bijdragen lager dan begroot. Dit is aangepast in de begroting voor 2023. De overige inkomsten zijn in lijn met de begroting. Dit geldt ook voor de totale uitgaven.

Inkomsten	Begroting 2022	Resultaat 2022	Resultaat 2021
Subsidies	581.984	492.190	454.829
Programma's	258.511	378.775	385.760
Overige baten	8.000	8.573	14.142
Ledenbijdragen	152.000	125.237	128.240
Totale inkomsten	1.000.495	1.004.776	982.971
Uitgaven			
Personeelskosten	697.080	699.508	682.283
Organisatiekosten*	118.000	127.789	117.311
Projectkosten	175.500	168.072	170.494
Totale uitgaven	990.580	995.369	970.089
Resultaat	9.915	9.644	12.943
Bestemming:			
Overige reserves	9.915	9.644	12.943
Resultaat na bestemming	-	-	-

* Organisatiekosten zijn inclusief overige lasten (afschrijvingen en bankkosten).

6.3 Toelichting op de balans

Vaste activa

Stand per 1 januari 2022	Resultaat 2022	Resultaat 2021
Aanschafwaarde bedrijfsinventaris	41.475	35.208
Cumulatieve afschrijving	32.462	30.683
Boekwaarde	9.013	4.525
Mutaties 2021		
Investeringen	7.429	6.267
Afschrijving	4.002	1.778
Stand per 31 december 2021		
Aanschafwaarde bedrijfsinventaris	48.904	41.475
Cumulatieve afschrijving	36.463	32.462
Boekwaarde	12.441	9.013
Afschrijvingspercentage	20%	20%

6.4 Activa en Passiva

Vlottende activa	31-12-2022	31-12-2021
Debiteuren		
Handels debiteuren	125	2.955
	125	2.955
Overlopende vorderingen en overlopende activa		
Overlopende activa	2.901	21.935
Nog te vorderen subsidies	66.074	100.000
	68.975	121.935
Liquide middelen		
Triodos	197.175	283.995
SNS	149.515	199.573
Kas	-	-
	346.691	483.568
Totale vlottende activa	415.791	608.458
Eigen vermogen		
Overige reserves per begin boekjaar	27.734	14.791
Resultaat bestemming	9.644	12.943
Saldo per 31 december	37.377	27.734

Vlottende passiva	31-12-2022	31-12-2021
Kortlopende schulden		
Leveranciers	27.662	51.652
Loonbelasting en sociale premies	71.095	56.591
	98.757	108.243
Nog te betalen accountantskosten	34.485	21.249
Ov. schulden en overlopende passiva		
Nog te ontvangen facturen	-407	4.128
Nog te betalen overige personeelskosten	-	1.134
Nog te betalen rente	-252	-623
Vooruit ontvangen subsidie Min. van BuZa	-	258.822
Vooruit ontvangen subsidie Min. van OCW 2018	14.426	14.426
Vooruit ontvangen subsidie ASWH	-	23.277
Vooruit ontvangen subsidie CMI!	-	116.105
Vooruit ontvangen subsidie OVOF	97.797	31.030
Vooruit ontvangen subsidie Porticus	50.000	-
Vooruit ontvangen ledenbijdragen	-	10.050
Overige vooruit ontvangen bedragen	-	1.848
	196.050	481.445
Totale vlottende passiva	294.807	589.688

6.5 Toelichting op inkomsten

Inkomsten	Begroting 2022	Resultaat 2022	Resultaat 2021
Subsidies			
Ministerie van Buitenlandse Zaken (2022-2025)	514.500	492.190	454.829
	514.500	492.190	454.829
Programma's			
Alliantie Samen werkt het! (2018-2022)	60.945	68.426	103.075
Min. van OCW / CSW (2018-2023)	-	-	75.283
Min. van OCW / CSW (2022-2025)	67.484	67.302	-
Count Me In! (2021-2025)	97.842	99.180	79.579
Our Voices Our Future (2021-2025)	99.724	134.769	68.694
Ukraine Women's Fund (2022-2023)	-	9.099	-
	325.995	378.775	326.631
Contributie leden			
Institutionele leden			
	147.000		
Amref Flying Doctors	-	10.000	10.000
CARE	-	10.000	10.000
Cordaid	-	20.000	20.000
HIVOS	-	10.000	10.000
Oxfam Novib	-	10.000	10.000
Pax	-	10.000	10.000
Plan Nederland	-	10.000	10.000
Rutgers WPF	-	10.000	10.000
Simvavi	-	-	2.500
Overige institutionele leden	-	40.296	31.337
Individuele leden			
	5.000	4.941	4.404
	152.000	125.237	128.240

	Begroting 2022	Resultaat 2022	Resultaat 2021
Overige inkomsten			
Dienstverlening *	-	3.122	2.375
Bijdragen Partners Gelijk is Anders	-	-	49.957
WIDE+	-	-	6.918
Overige inkomsten	8.000	5.451	14.021
	1.00.495	1.004.776	982.971

* Dit zijn kennissessies

De subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken was voor aanvang van het financiële jaar goedgekeurd voor de periode van één jaar. In de loop van 2022 heeft WO=MEN de beschikking ontvangen voor de meerjarige subsidie tot en met 2025. In 2021 is € 1.655 minder uitgegeven onder het Ministerie van Buitenlandse Zaken, waardoor ook minder is ontvangen als laatste betaling in 2022 dan als inkomsten waren begroot in 2021. Dit wordt gecorrigeerd bij de inkomsten in 2023. Ook het programma onder het Ministerie van Onderwijs & Cultuur heeft een meerjarig gevolg gekregen tot en met 2025.

Het programma onder Onderwijs & Cultuur 2018 – 2023 kon niet uitgevoerd worden, doordat CEDAW haar proces heeft verlaat. Een extra bijdrage is ontvangen om het Ukrainian Women's Fund te ondersteunen. De campagnes onder overige inkomsten – Gelijk is Anders en WIDE+ – zijn in 2021 afgerond. In 2022 heeft WO=MEN voor het eerst inkomsten ontvangen vanuit een legaat van Justine Borkes voor een bedrag van € 5.000. Met deze gulle bijdrage kan WO=MEN haar werk versterken door meer menskracht in te zetten, extra publiekscampagnes op te zetten of meer publicatiemateriaal op te stellen. WO=MEN is Stichting Justine Borkes dankbaar voor deze financiële steun.

6.6 Toelichting op uitgaven

Uitgaven	Begroting 2022	Resultaat 2022	Resultaat 2021
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	660.000	490.943	520.740
Sociale lasten	-	80.214	86.034
Overige personeelkosten	37.080	80.334	28.475
Pensioenpremie	-	48.017	47.035
	697.080	699.508	682.283
Organisatiekosten			
Afschrijvingskosten inventaris	3.000	4.002	1.778
Huisvestingskosten	35.000	25.398	28.181
Bestuurskosten *	6.000	3.247	5.671
Zaalhuur AVL	5.000	-	-
Accountantskosten	16.000	39.385	16.500
Salarisadministratie	3.000	2.701	4.275
Inhuur derden en advies	2.000	7.280	4.366
Communicatie	5.000	9.098	14.717
Verzekering	3.000	1.415	1.581
Kantoorkosten	3.000	4.309	3.822
ICT/Hosting	26.000	25.134	26.635
Bankkosten	-	1.575	1.150
Fondsenwerving	5.000	-	-
Overige bedrijfskosten	3.000	4.246	2.585
Onvoorziene kosten	3.000	-	6.050
	118.000	127.789	117.312

	Begroting 2022	Resultaat 2022	Resultaat 2021
Projectkosten			
Zaalhuur en catering	-	40	7.940
Reis- en verblijfkosten	23.000	15.960	44
Inhuur derden	15.000	13.951	662
Representatie	0	1.212	142
Drukwerk & promotiemateriaal	-	2.583	2.844
Accountantskosten	9.000	8.470	12.500
Website/media	-	17.360	32.767
Events	65.000	59.712	14.364
Communicatie-uitingen	34.000	14.881	14.311
Overige projectkosten	5.000	9.401	1.849
Projectkosten Gelijk is Anders	-	-	83.073
NAP	24.500	24.500	-
	175.500	168.072	170.494
Totale uitgaven	990.580	995.369	970.089

* Vergoeding leden RvT is opgenomen in bestuurskosten

Personeelskosten

Gedurende 2022 waren er gemiddeld 9 medewerkers met gemiddeld 7,5 fte werkzaam bij de vereniging (8,60 fte in 2021). Leden van de Raad van Toezicht ontvangen € 250 per vergadering en de voorzitter € 325. Loon van de directeur in 2022 incl. vakantiegeld was € 73.234 in 2022 (€ 69.527 in 2021). De lonen, salarissen en sociale lasten waren in 2022 lager dan begroot en gerealiseerd in 2021. Dit komt doordat een vrijgekomen vacature in 2022 niet is opgevuld, onder andere in afwachting van de meerjarige beschikking van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. In 2023 zal WO=MEN haar personele capaciteit vergroten.

De overige personeelskosten vielen wel hoger uit. Dit komt met name doordat de kosten voor de ziekengeldverzekering zijn gestegen. Daarbij zijn uitgaven voor woon-werk verkeer, dranken en maaltijden, en het bezoeken van seminars in 2022 hoger dan in de vorige jaren tijdens de Covid-19 beperkingen.

Organisatiekosten

De hogere accountantskosten in 2022 komen met name doordat de accountantskosten in 2021 niet juist waren gealloceerd en in 2022 te laag begroot. Om deze reden zijn de accountantskosten in 2022 gecorrigeerd.

De hogere uitgaven op inhuur van derden wordt verantwoord door een externe communicatiemedewerker die parttime is ingehuurd, alsmede een consultant voor het feministisch buitenlandbeleid.

Er zijn kosten gemaakt voor zaalhuur ALV en fondsenwerving die niet onder de organisatiekosten staan. Dat komt omdat deze aan de vereniging zijn gealloceerd. Wanneer we deze kosten in de organisatiekosten opnemen, zullen deze kosten in de berekening van de opslag van het werkelijke tarief ten onrechte worden meegenomen.

6.7 Inkomsten en uitgaven per project

	Dutch Gender Platform Min. BuZa (2022)	Alliantie Samen Werkt Het! WOMEN INC. (2018-2022)	Commission Status of Women Min. OCW (2022-2025)	Count Me In! Mama Cash (2021-2025)	Our Voices Our Future CREA (2021-2025)	Ukraine Women's Fund UWF (2022-2023)
Inkomsten						
Subsidie 2022	514.500	94.415	78.067	97.842	99.724	10.127
Subsidie 2021 overlopend naar 2022	-	-	-	18.263	42.949	-
Totale inkomsten	514.500	94.415	78.067	116.105	142.673	10.127
Uitgaven						
Personeelskosten	419.587	46.500	58.923	83.407	94.894	9.099
Projectkosten	72.603	21.926	8.379	15.773	39.875	-
Totale uitgaven	492.190	68.426	67.302	99.180	134.769	9.099
Subsidie 2022 overlopend naar 2023	22.311	25.989	10.765	16.925	7.904	1.028

Toerekening lasten aan projecten

WO=MEN hanteert met name werkelijke tarieven, maar ook begrote tarieven, alsmede aangepaste tarieven, in overeenstemming met gemaakte afspraken en subsidie protocollen. Het werkelijke tarief is voor alle functiegroepen gelijk. Om de personeel- en overhead kosten te dekken heeft WO=MEN Dutch Gender Platform in 2022 het tarief van € 80,52 per uur gehanteerd voor de meeste projecten, met uitzondering van projecten waar aparte afspraken voor zijn gemaakt.

Onderbesteding projecten

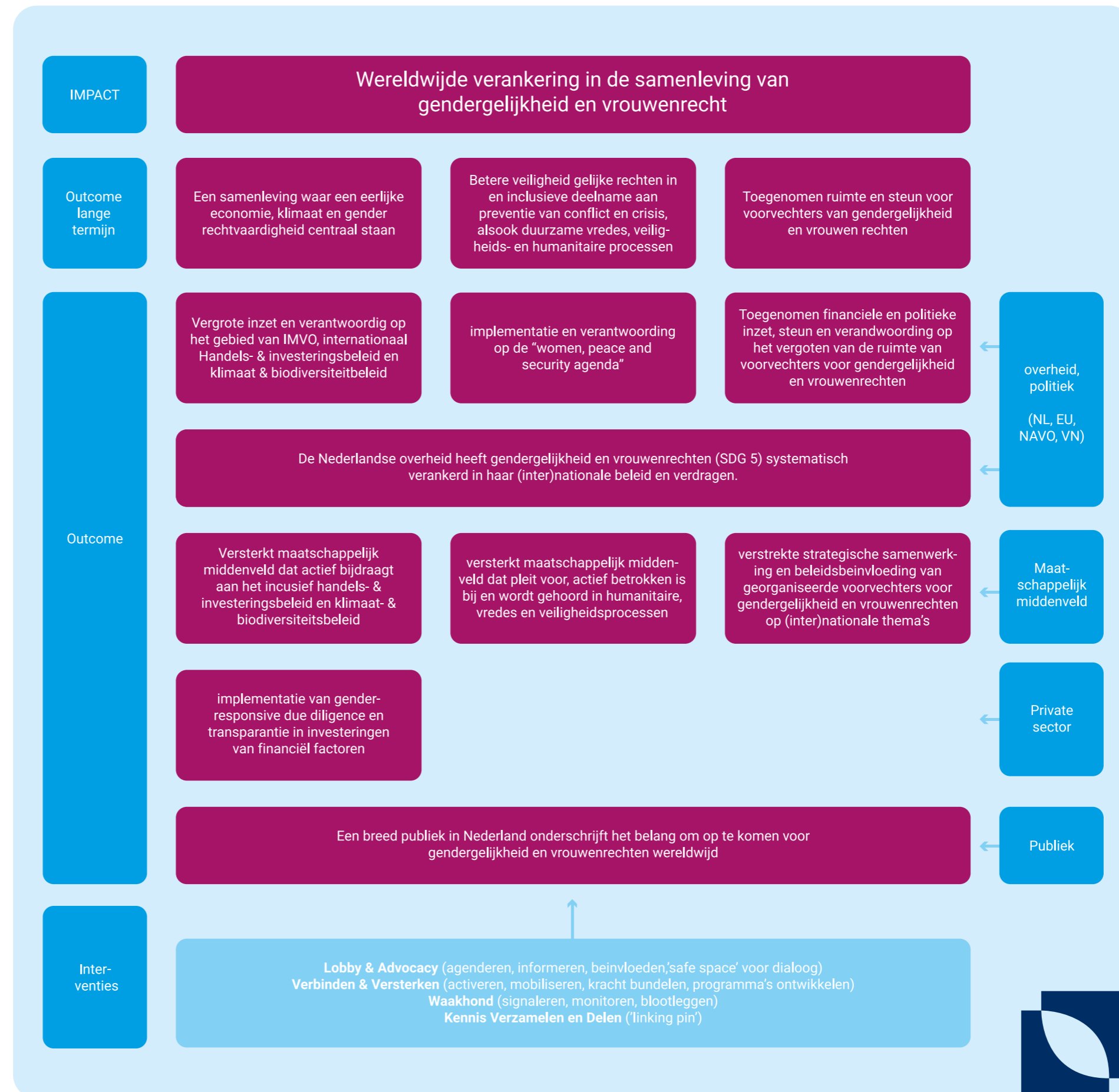
Tijdens de Covid-19 pandemie was er een flinke onderbesteding op de projecten. Hierdoor was er in 2022 meer geld beschikbaar voor de overlopende projecten. Met de toezegging van belangrijke meerjarige inkomsten kan WO=MEN haar personele capaciteit in 2023 vergroten.

6.8 Specificatie Ministerie van Buitenlandse Zaken (2022-2025)

Projectkosten per Outcome	Gender & Duurzame Economie	Gender, Vrede en Veiligheid	National Actie Plan	Ruimte en steun	Over-koepelend	Totaal
Urenkosten per outcome						
Overheid en politiek	32.288	61.678	32.449	35.710	55.881	218.007
Maatschappelijk middenveld	28.544	42.434	83.821	25.162	-	179.961
Private sector	15.017	-	-	-	-	15.017
Program support	523	3.221	2.858	-	-	6.603
Totale kosten directe uren	76.373	107.332	119.129	60.873	55.881	419.587
Projectkosten	9.816	19.585	33.226	3.585	6.390	72.603
Totale uitgaven	86.189	126.918	152.355	64.458	62.271	492.190
Subsidie 2022 overlopend naar 2023						22.311

6.9 Specificatie Commission Status of Women - Min. OCW (2022-2025)

Urenkosten per outcome	Begroting 2022	Resultaat 2022
1. Bijeenkomsten MM	6.660	9.898
2. CSW startbijeenkomst "Kick off"	2.220	1.665
3. CSW aanbevelingen	2.775	5.643
4. Inhoudelijke ondersteuning delegatie	18.778	9.528
5. CSW briefings	2.775	3.608
6. Internationale afstemming	7.308	6.290
7. Side events	1.850	1.665
8. Publieke communicatie	13.598	10.730
9. Debriefing en follow-up	3.700	4.810
10. Program support	0	3.330
Totale kosten directe uren	59.663	57.165
Projectkosten	16.554	8.379
Totale uitgaven	76.217	65.544
Subsidie 2022 overlopend naar 2023		10.765

**Eind 2022 heeft WO=MEN 115 individuele leden,
en we hebben de volgende 54 institutionele leden:**

ActionAid
Amref Flying Doctors
Belink Academy
Both Ends
Briljante Ondernemster
CARE
Center for Civil Society and Democracy Europe - CCSDE
Choice for youth & sexuality
CNV Internationaal
Cordaid
DCDD
Defence for Children
Femmes for Freedom
Global Network of Women's Shelters
HIVOS
IMPACT
Karama
Kongolese Vrouwen Stichting Tosangana
Koninklijk Instituut voor de Tropen
MamaCash
Mensen met een missie
Mercy Corps Netherlands
MUCOP

Mukomeze
Multicultural Women's Peacemakers Network
Nederlandse Vrouwenraad
Oxfam Novib
Partos
PAX Nederland
PBI Nederland
Plan Nederland
Platform Vrouwen & Duurzame Vrede
Prisma
Rutgers
SeksWerkExpertise
Simavi
Stem op een vrouw
Support Trust for African Development (STAD)
Syrische Vrouwengroep Emmen
Tear
ThinkQuantum Consulting
Unie van Soroptimistclubs
Vrouwenorganisatie Nederland Darfur (VOND)
VSO Nederland
Wadi
WECF

White Ribbon NL
Wide+
WILPF Nederland
Women's Initiatives Network
WomenWin
YWCA Nederland

AC6	Action Coalition 6 (onderdeel van het Generation Equality proces)	IOB	Internationaal Onderzoek en Beleidsevaluatie
AFM	Alliance for Feminist Movements	IASC J&V	UN Inter-Agency Standing Committee Justitie en Veiligheid
ALV	Algemene Leden Vergadering	LHBTQI	Lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, queer, intersekse en andere seksuele en genderidentiteiten
AO	Algemeen Overleg Tweede Kamer	MFS	Medefinancieringsstelsel
BHOS	Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking	NAP 1325	Nationaal Actieplan 1325
BZ	Buitenlandse Zaken	NGO	Non-gouvernementele organisatie
CBI	Centrum tot Bevordering van de Import uit ontwikkelingslanden	NVR	Nederlandse Vrouwen Raad
CEDAW	Convention on the Elimination of all forms of Discrimination Against Women	OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
CMI!	Count Me In! consortium	OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
CONCORD	European NGO Confederation for Relief and Development	OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
CPB	Centraal Planbureau CSO Civil society organisation	OVOF	Our Voices Our Futures consortium
CSW	Commission on the Status of Women	ROC	Regionaal opleidingscentrum
CPD	Commission on Population and Development	RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
DE	Directie Emancipatie (bij OWC)	SER	Sociaal-Economische Raad
ECHO	European Civil Protection & Humanitarian Aid Operations	SDG	Sustainable Development Goals
EZK	Economische Zaken en Klimaat	SDG5	Sustainable Development Goal 5 over gendergelijkheid
EEAS	European External Action Service	SMART	Specifiek - Meetbaar - Acceptabel - Realistisch - Tijdsgebonden
FPIC	Free, prior and informed consent	SRGR	Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten
Fte	Fulltime equivalent	SSW	Structurally silenced women
GMPI/	Gender MPI Gender Meerpartijen Initiatief	ToC	Theory of Change
1GNC	First German/Netherlands Corps	UNGC	United Nations Global Compact
GPS	Gender, Peace and Security	VNVR	Veiligheidsraad van de Verenigde Naties
GR32	General Recommendation 32	WHRDs	Women Human Rights Defenders
GVV	Gender, Vrede en Veiligheid	Wide+	Women In Development Europe+
HLPF	High-level Political Forum	WPS	Women, Peace and Security
HRC	UN Human Rights Council	WRO	(in Nederlands teksten) Wet Ruimtelijke Ordening
IDH	Initiatief Duurzame Handel	WLOs	Women Led Organisations
ILO	International Labour Organisation	WROs	Women's Rights Organisations.
IMVO	Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen		
INGOs	International Non-Governmental Organisations		

